

AB'de balıçılık yönetimi

Ortak Balıkçılık Politikası

Balıklar ulusal sınırları tanımayan canlılardır. Bu durum, balıkçılık kaynaklarının AB düzeyinde yönetimi ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. Ortak Balıkçılık Politikası, gerek Topluluk sularında gerekse Topluluk suları dışındaki sularda AB balıkçılık yönetiminin çerçevesini oluşturmaktadır.

Ortak Balıkçılık Politikası ile amaçlanan, balıkçılık kaynaklarının yönetimi ile ilgili olarak, balık stoklarını koruyan ve gelecek kuşaklar için balıkçılığın geleceğini koruma altına alan rasyonel bir sistem geliştirmektir.

Balıkçılık yönetiminin, hem kaynakların doğal gelişimi hem insan etkisine adaptasyonu için sürekli geliştirilmesi gereği vardır. Balıkçı filolarının avlanma gücündeki artışlar ile endüstriyel faaliyetlerin çevreye olan etkisi balık stoklarını büyük ölçüde etkilemiş, AB'nin girdiği her bir genişleme sürecinin ardından Topluluk filosu büyümüş ve Topluluk sularının sınırları genişlemiştir. İlk kez hayata geçirildiği 1983 yılından bu yana, Ortak Balıkçılık Politikası kapsamında yürütülmekte olan balıkçılık yönetimi değişen koşullara sürekli olarak adapte olmak durumunda kalmıştır.

Ortak Balıkçılık Politikasında, “2002 reformu” olarak anılan en son yapılan gözden geçirme hırslı bir reform süreci niteliği taşımaktadır. Bugünün Ortak Balıkçılık Politikasının kilit özelliklerini şöyle sıralayabiliriz:

- balıkçılık kaynaklarımız ile balıkçı filomuzun faaliyetlerinin rasyonel yönetimine yönelik bir koruma politikası getirilmesi;
- Üye Devletler arasında işbirliğinin artırılması yoluyla kuralların etkin ve uyumlaştırılmış bir biçimde uygulanmasını amaçlayan bir kontrol politikası getirilmesi;
- sanayinin rekabet gücünü korumasına yardımcı olmak üzere mali yardım sağlayan bir yapısal politika getirilmesi;
- Topluluğun kendi suları dışında kalan sularda balıkçılık kaynaklarının yönetiminde etkin olmasını sağlayan bir dış politika geliştirilmesi;
- Ortak Balıkçılık Politikasının şekillendirilmesinde daha aktif paydaş katılımını sağlayan bir yönetim politikası geliştirilmesi.

Ortak Balıkçılık Politikasını yürütmekle sorumlu Balıkçılık Genel Müdürlüğü

Bu broşürde, Ortak Balıkçılık Politikasının AB düzeyinde yönetiminin nasıl gerçekleştirildiği açıklanmaktadır. Balıkçılık Genel Müdürlüğü, Ortak Balıkçılık Politikasının yürütülmesinden sorumlu Komisyon birimidir: Deniz biyolojisi, donanma mimarisi, ekonomi, hukuk, siyaset bilimi ve veterinerlik gibi çok çeşitli meslek kollarından gelen 290 kişilik bir ekip bu amaçla görevlendirilmiştir.

Bu görevliler, Ortak Balıkçılık Politikasının yönetimini paydaşlarla istişare içinde yürütmektedir. Üye Devlet idareleri, bilim kesimi, sanayi kesimi ve tüketicileri temsil eden çeşitli teknik komiteler AB balıkçılık yönetimi ile ilgili bütün konularda yer almaktadır.

Komisyonun balıkçılık kuralları ile ilgili teklifleri, Kuzey Atlantik bölgesinin önde gelen bir bilim organı olan Uluslararası Denizde Keşif Konseyi gibi uluslararası bağımsız örgütlerin sunduğu en son bilimsel tavsiyelere göre hazırlanmaktadır. Bu teklifler tartışılmakta ve kabul edilmeden önce Üye Ülkelerin balıkçılık bakanları tarafından Konseyde bu teklifler üzerinde değişiklikler yapılmaktadır. Bu konuda Avrupa Parlamentosunun da görüşüne başvurulmaktadır.

Bünyesinde birçok bilim adamı barındıran Koruma Politikası Müdürlüğü balık stoklarının durumunu izlemekte ve bu stokların korunmasına yönelik tedbirleri teklif etmektedir. Filo kapasitesi yönetimi ve denizlerin korunması ile balıkçılık alanında bilimsel araştırmaların teşviki koruma politikasının ayrılmaz parçalarını oluşturmaktadır.

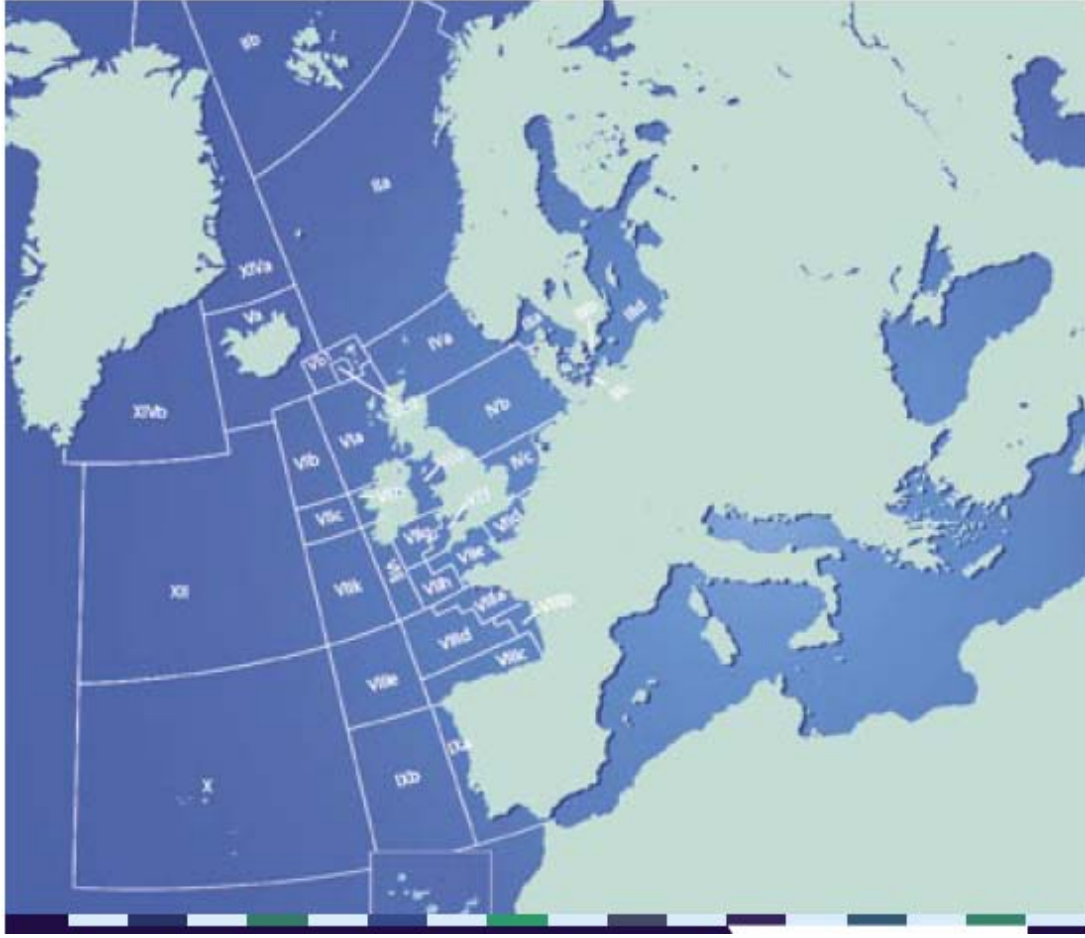
Dış İlişkiler Müdürlüğünde görevli müzakereciler için uluslararası tartışmalar günlük rutin işlerinin bir parçası olarak yürütülmektedir. AB suları dışındaki sularda yürütülen balıkçılık faaliyetleri ile uluslararası ticaret konuları bu kapsamda ele alınmaktadır. Hukukçu ve ekonomistlerden oluşan küçük bir ekip de AB'deki su ürünleri pazarının organizasyonu ile ilgilenmektedir.

Yapısal Politika Müdürlüğü, AB sektörüne mali destek sağlayan Balıkçılıkta Rehberliğe ilişkin Mali Araç kapsamında Üye Devletlerin her birindeki yatırım faaliyetlerini denetlemektedir. Bu amaçla, bilim adamları ve ekonomistlerden oluşan disiplinler arası bir ekip görevlendirilmiştir. Bu ekip ayrıca yetiştiricilikle de ilgilenmektedir. Yetiştiricilik, Ortak Balıkçılık Politikasında önem kazanan bir alandır.

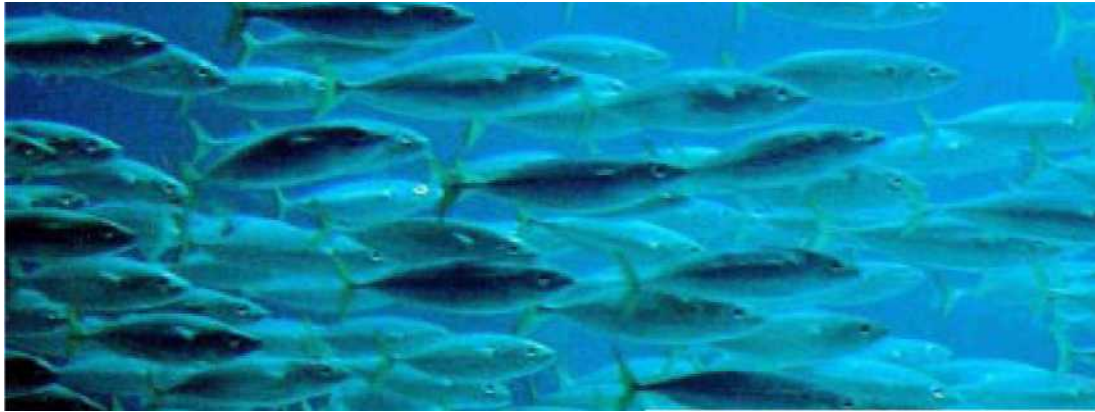

Yaklaşık 25 balık denetçisi Üye Devletlerin kendi denetçileriyle birlikte kontrol görevlerinde yer almakta, açık denizlerdeki denetim operasyonlarında yer almaktadır. Bu denetçiler ruhsatlandırma ve kontrol birimi ile yakın işbirliği içinde çalışmaktadırlar. Söz konusu birimde hukukçular ruhsat tezkeresi taleplerini incelemekte ve uygulama konusunda Üye Devletlerle birlikte çalışmaktadır. Su ürünleri sektöründeki yasal tekliflerin denetimi ile devlet yardımlarının incelenmesi işleri avukatlarca yapılmaktadır. Avukatlar ayrıca uygulama yükümlülüklerini yerine getirmeyen Üye Devletlere karşı yasal işlemleri başlatmaktadır.

Balıkçılık Genel Müdürlüğü ile Çevre, Kalkınma, Bölgesel Politika, Tüketicinin Korunması ve Araştırma gibi Komisyon birimleri arasındaki yakın çalışma ilişkisi teklif edilen kurallar ile farklı politika alanlarında yapılan işlemlerin birbiriyle uyumlu olmasını sağlamaktadır.

		TAC/Kota		ICES BALIKÇILIK ALANLARI	
I	Barents Denizi	V1a	Batı İskocva (Clvde stoku)	VIIIa	South Brittany
IIa	Norveç Denizi	VI b	Rockall	VIIIb	South Biscay
IIb	Spitzbergen ve Bear Adası	VIIa	İrlanda Denizi	VIIIc	Kuzey ve Kuzeybatı
IIIa	Skagerrakve Kattegat	VIIb	Batı İrlanda	VIII d	Central Biscay
IIIb	Sound	VIIc	Porcupine Bank	VIII e	West Biscay
IIIc	Belt	VI Id	İngiliz Kanalı'nın Doğusu	IXa	Portekiz sahili
IIId	Baltık Denizi	VIIe	İngiliz Kanalı'nın Batısı	IXb	Batı Portekiz
IVa	Kuzey Denizi'nin Kuzeyi	VII f	Bristol Kanalı	X	Azor Adaları
IVb	Orta Kuzey Denizi	VII g	Güneydoğu İrlanda	XII	Azor Adaları'nın Kuzeyi
IVc	Kuzey Denizi'nin Güneyi	VIII h	Little Sole	XIVa	Doğu Grönland
Va	İzlanda	VI Ij	Great Sole	XIVb	Güneydoğu Grönland
Vb	Faroe Adaları	VIII k	West Great Sole		

Koruma politikası: uzun vadeli yönetim hedefleri

Deniz ve okyanuslarımızda bir zamanlar görülen balık bolluğu artık görülmemektedir. Bunun nedenlerinden biri, bugüne kadar denizlerden avlanma yoluyla balık stoklarının eritilmesi, stokların üreme ve kendilerini yenileyebilmeleri için geriye çok az yavru balığın kalmış olmasıdır. Şu anda, Kuzey Denizi'ndeki morina gibi birçok önemli balık stoku neredeyse yok olmak üzeredir.

Bağımsız bilimsel tavsiye

Ortak Balıkçılık Politikası 2002 reformunda en büyük öncelik balık stoklarında görülen bu eğilimin tersine çevrilmesine verilmiştir. Bu, balıkçılık yönetiminin değiştirilmesiyle olacaktır. Yıllık tedbirler yerini uzun vadeli stratejilere bırakmaktadır. Bağımsız bilimsel tavsiye temelinde, biyologlar tehlikede olan bir dizi balık stokunun büyüklüğü ile ilgili uzun vadeli hedefler teklif etmektedir. Biyologlar ayrıca, balıkçıların hedef türleri tehlikeye atmadan avlayabilecekleri balık miktarları ile ilgili teklifler üzerinde çalışmaktadırlar.

Balıkçı teknelerince karaya çıkarılacak av miktarının sınırlanması balık stoklarını korumanın yegane yoludur. Getirilebilecek diğer tedbirler arasında balıkçı teknelerinin denizde geçirecekleri gün sayısının sınırlanması veya yavru balık ya da anaç balıkların toplanma alanlarının avlanmaya kapatılması yer almaktadır. Ayrıca, belirli av donanımlarının kullanılması, balık ağıları göz açıklığı ve asgari karaya çıkarma ebadı ile ilgili düzenlemeler de yapılabilir.

Geçmiş deneyimler tek başına av miktarını sınırlamanın, aşırı av söz konusu ise balık stoklarını yok olmaktan kurtarmaya yetmediğini göstermektedir. Av donanımındaki teknolojik gelişme balıkçı filolarının avlanma gücünü artırarak mevcut balıkçılık kaynaklarının çok üzerine çıkarmıştır. Filo Yönetim Birimi, Üye Devletlerle birlikte çalışarak, balıkçılık filosuna yeni eklenen gemi sayısını sınırlayan kuralların sıkı takibi ve av filosundan daimi olarak çıkarılacak balıkçı tekneleri için mali teşvikler vermek suretiyle filo kapasitesini azaltmaktadır. Yeni balıkçı teknelerinin yapımı için verilen devlet sübvansiyonları Aralık 2004'te kaldırılacaktır.

Paydaş katılımı

AB düzeyinde balıkçılık yönetiminde, karar alma sürecine paydaşların katılımı sağlanmaktadır. Su Ürünleri Avcılığı ve Yetiştiriciliği Danışma Komitesinde balıkçılar, işleme tesisleri, yetiştiriciler, tüketiciler ile çevre ve geliştirme gruplarının tamamı temsil edilmekte, Komisyon tekliflerine katkı sağlamaktadır. Spesifik balık stokları veya balıkçılık alanları ile ilgili bölgesel atölye çalışmaları yapılmaktadır. 2002 Reformu, Bölgesel Danışma Kurullarının kurulmasına imkan tanıyarak paydaş katılımını artırmıştır. Bu Kurullar spesifik bir AB balıkçılık bölgesindeki - örneğin Kuzey Denizi veya Akdeniz - balıkçıları, idarecileri ve bilim adamlarını bir araya getirerek balıkçılık yönetimi ile ilgili olan bütün taraflar arasında diyalog ve anlayışı artıracaktır.

Uluslararası boyut

Bir ülke AB üyesi olduğunda, Topluluk o ülkenin uluslararası arenadaki balıkçılık çıkarlarını temsil etmektedir. Komisyon yetkilileri üçüncü ülkelerle iki taraflı balıkçılık anlaşmalarının müzakerelerini yürütmekte, açık deniz balıkçılığı yönetiminden sorumlu uluslararası örgütler veya Gıda ve Tarım Örgütü ya da Dünya Ticaret Örgütü gibi uluslararası organlarda Topluluğun çıkarlarını savunmaktadır.

Topluluk birçok uluslararası balıkçılık yönetimi örgütünün aktif bir üyesi olup, dünya genelinde yasadışı balıkçılıkla mücadelede çok taraflı işbirliğini teşvik etmekte ve öncü rol üstlenmektedir. Komisyon, deniz aşırı uluslarla ortak balıkçılık yönetimi tedbirleri almakta, açık denizlerde yürütülen kontrol ve uygulamaların güçlendirilmesi için sürekli çaba sarf etmektedir.

Geleneksel olarak, Avrupa balıkçılık filosunun önemli bir bölümü AB suları dışındaki sularda avlanmaktadır. Bu filonun devamlılığını sağlamak amacıyla Topluluk üçüncü ülkelerle iki taraflı ortaklık anlaşmaları yapmaktadır. Bu sayede AB ve ilgili üçüncü ülkeler arasında yakın bir çalışma ilişkisi kurulmakta, hem AB hem söz konusu ülkeler yerel balıkçılık sektörünün gelişim hedeflerinin yakalanması ve üçüncü ülkelerin sularında balıkçılık kaynaklarının rasyonel yönetiminin sağlanmasında işbirliğine gitmektedir.

Mali yardım

Ekonomik faaliyet alanlarının gelişen bir pazara sürekli adapte olmaya ihtiyacı vardır. Değerli ve kırılgan bir doğal kaynağa bağımlı olan balıkçılık sanayisi geçen birkaç on yılda rekabet gücünü korumak için sürekli değişen koşullara kendini adapte etmek zorunda kalmıştır. Bu değişim sürecini desteklemek için AB tarafından, Balıkçılıkta Rehberliğe ilişkin Mali Araç (FIFG) kapsamında mali yardım sunulmaktadır.

FIFG kapsamında destekleme yapılanlar arasında balık işleme şirketleri, hızıssihha koşullarına ilişkin AB kurallarıyla uyumda desteğe gereksinim duyan balık çiftlikleri, teknelerinde güvenliği artırmayı isteyen balıkçılar veya üyelerinin balık arzı ile pazar taleplerini dengelemeye yönelik tedbirler alan üretici örgütleri yer alabilmektedir. Balıkçı limanı ekipmanları ile küçük ölçekli balıkçılığı destekleyen projeler de bu desteklemelerden yararlanmaktadır.

Balıkçılık Genel Müdürlüğü yetkilileri ile Üye Devlet makamları FIFG yatırım programlarının tanımlanması, bu programların uygulanmasının izlenmesi ve gerekirse hedeflerin gözden geçirilmesinde birlikte çalışmaktadır. Balıkçılık kalkınma programlarının ilgili Üye Devletin genel ekonomik durumuna katkı yapması gereği vardır. Bu yüzden ülkelerin yetkilileri sürekli olarak balıkçılık sanayisine yönelik AB yardımının etkililiğini değerlendirmektedir.

Etkin kontrol ve uygulama

Ortak Balıkçılık Politikası kurallarının uygulanması Üye Devletlerin sorumluluğundadır. Üye Devletler ulusal kontrol hizmetlerini sunmak, denetimleri düzenlemek ve kuralları ihlal ettiği tespit edilenler için uygulanacak uygun yaptırımlara karar vermekle sorumludur. AB yasalarının düzgün şekilde uygulanması yükümlülüğü Komisyonda olduğundan Balıkçılık Genel Müdürlüğünde görevli hukukçular Üye Devletlerin bu konudaki yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğini kontrol etmekte ve yükümlülüklerini yerine getirmeyenlere karşı ihlal davaları açmaktadır.

“Gemiden dükkana”, bir başka deyişle su ürünlerinin avlanmasından karaya çıkarma, pazarlama, taşıma ve satışlarına kadar her aşamada çeşitli kurallar geçerlidir.

Örneğin, herhangi bir zamanda konumlarının tespit edilebilmesi ve doğrulanabilmesi için gemilerde uydudan izleme donanımı bulunması gerekir. Diğer taraftan, satışa sunulacak su ürünlerinde adları, avlanma yöntemi ve balıkçılık alanının gösterildiği etiketlerinin bulunması gerekmektedir.

Uluslararası işbirliği

25 Topluluk denetçisi Üye Devletlerin kendi denetçileriyle birlikte, uygulamanın hakkaniyet ilkesi çerçevesinde yürütülmesini sağlamak amacıyla AB genelinde tekneler ve kıyılar üzerinde uçakla yapılan kontrollerde yer almaktadır. Ancak, bu görevin zorlukları bulunmakta, balıkçılardan uygulama usulleri ile izleme yaptırımları konusunda bir örneğin artırılması yönünde sürekli talep gelmektedir. 2002 reformu Üye Devletler arasında kontrol çalışmalarının daha iyi uyumunun sağlanması ve işbirliğinin artırılmasına yönelik bir dizi tedbiri hayata geçirmiştir; artık balıkçılar kuralların her yerde aynı standartta uygulandığı konusunda güven duyabilirler.

AB düzeyinde işbirliğini güçlendirmek ve balıkçılık kontrolünü daha etkin hale getirmek amacıyla bir Topluluk balıkçılık denetim kurumu kurulacaktır. Söz konusu kurum kontrol çalışmalarının AB genelinde tutarlılığının artırılmasında çok önemli bir rol oynayacaktır. Kurum bünyesinde görevlendirilecek çok uluslu denetim ekipleri OBP kurallarının bir örnek olarak uygulanmasını sağlayacaktır.

Balıkçılık Genel Müdürlüğü, Avrupa Komisyonunun başlıca 35 biriminden biridir. Genel Müdürlük, Komisyonun geri kalan birimleriyle AB vatandaşları için ortak hizmet kültürünü paylaşmaktadır - bu, Genel Müdürlüğün AB su ürünleri sektörünün geleceğini korumaya olan taahhüdünde de görülmektedir.

Aşağıda verdiğimiz İnternet sitemizde Ortak Balıkçılık Politikası ile ilgili daha ayrıntılı bilgi bulabilirsiniz:

<http://europa.eu.int/comm/fisheries>

İrtibat bilgileri:

European Commission

DG Fisheries

Communication & Information

B-1049 Brüksel

Belçika

E-posta: fisheries-info@cec.eu.int